

Suqovuşan ZƏFƏRİ!

Bəş il əvvəl Azərbaycan ordusu qızgın döyüslərdə haqq savaşında torpaqlarımızın işğaldan azad olunması uğrunda vuruşurdu. Sentyabrın 27-də başlanan Vətən müharibəsinin ilk gündündən Azərbaycan xalqı qələbə xəbərlərini eşi dir və tezliklə zəfərimizin qazanılacağı günün lap yaxında olduğuna inanırdı. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu gücünü döyük meydanda düşmənə göstərdi.

Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan azad etmek məqsədi ilə mühər bəni davam etdirirdi. Hər gün torpaqlarımız geri alınırdı. Xalqımızın Ali Baş Komandan İlham Əliyev rəhbərliyi ilə Zəfərimizə inamı sonsuz idi. Həmin dövr ərizində Prezidente ünvanlanan məktubların ardi-arası kəsilmirdi və bu məktubların hər birindən qələbə qoxusu gəldi. Vətəndaşlarımızdan biri belə yazdı: "Çox hörmətli möhtərem Prezidentimiz, Müzəffər Ali Baş Komandanımız, müstəqil Azərbaycanın vətəndaşı olaraq daim Sizin "Azərbaycan güclü dövletidir, Azərbaycanın güclü ordusu var" şurunuzna inanırdı. Yalnız bir çox halda səbirsizlik edirdik. Ancaq "nəyi nə vaxt və necə etməyi de" Sizdən yaxşı bilənin olma masına inanırdıq. Nə yaxşı ki, müstəqil Azərbaycanın qurucularından olan bizim nəsil də sayənizde bu xoşbəxt günləri gördü. Biz dövlətimizlə, liderimizlə, əvezələnməz ve möhtəşəm tarix yanan sərkərdəmizlə fəxr edirik. Ərazi bütövlüyüümüzün, milli kimliyimizin, şərəfimiz və ləyaqətimizin bərpasını təşkil və təmin edən bir lider əbədi olaraq xalqımızın rəhbəri, lideri kimi tarixə düşdü. Tam əmin nəm ki "İllahla irəl"inin en məsul və yaradıcı dövrü indi başlıyır. Sizi və xalqınızı bu nəqliyyətlər münasibətə tebrik edirəm. Cəbhə bölgəsinə könlüllü olaraq yollanan oğlum daxil olmaqla Allah bütün əşər və zabitlərimizi qorusun, bize zəfərlər nəsib etsin! Qəlebə bizimlədir, Qarabağ Azərbaycandır!"

Cənab Prezidentin həmin günlerdə xalqa müraciətlərində her gün ordumuzun daha da irəliləyərək, yeni kənd, qəsəbə və şəhərlərin azad olunması ilə bağlı məlumatları bizi doğma torpaqlarımıza daha da yaxınlaşdırıldı.

3 OKTYABR - MÜHARİBƏNİN 7-Cİ GÜNÜ

Müharibənin ilk həftəsi ərzində düşmənin ümumi itkiyərinin sayı kifayət qədər idi: 230-dək tank və digər zirehli texnika, 250 ədəd artilleriya, yaylım atəşli raket sistemləri, mi naatan, 38 ədəd hava hücumundan müdafiə vasitəleri, 10 komanda-idarəetmə və komanda-müşahidə məntəqəsi, 7 silah-sursat anbarı, 130-dan çox avtomobil texnikası, 1 ədəd "S-300" zenit-raket kompleksi. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən yaşayış məntəqələrimizin atəşə tutulması nəticəsində 19 mülli ki şəxs - 3 qadın və 2 azyaşlı həlak olub, 63 dinc sakın müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətə ri alıb. "Bu gün Azərbaycan Ordusu Tərtər rayonunun Talış kəndini, Cəbrayıllı rayonunun Mehdi, Çaxırlı, Aşağı Maralyan, Şeybəy və Quycaq kəndlərini, Füzuli rayonunun Aşağı Əbdürəhmanlı kəndini azad etmişdir. Qarabağ Azərbaycandır!" bu sözərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 3 oktyabr 2020-ci il tarixində özünün resmi

"Twitter" səhifəsində yazdı. Hər gün milyonlarla insan Azərbaycan Ordusunun işğaldan azad etdiyi ərazilərin adlarını eşitdikdə yaşıdalıqları sevinc hissini əvəzi yox idi. Beş il bundan əvvəl tariximizə yazılan qələbələr bizi Zəfərə doğru aparırdı. Azərbaycan Ermənistan tərəfindən 20 faiz torpaqları işğal edildiyi dövrə öz səsini dünya ictimaiyyətinə daha intensiv şəkildə çatdırıldı, təbliğati daha da gücləndirərək, ermənilərin işğalçılıq siyasetini, terrorçuluq fealiyyətini, 1 milyon insanın qaçqınlıq problemini Avropa dövlətlərinə, ümummillikdə, dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə çatdırıldı. Tarix boyu işğalçılıq siyasetini həyata keçirməyə çalışan ermənilər azərbaycanlılara qarşı hər bir sahədə düşməncilik edərək, məkrili planlarını həyata keçirməyə cəhd göstərdilər. Onlar silahla torpaqlarımızı işğal edir, eləcə də, mənəvi abidələrimizə de zərər vurmaq yolu ilə vandal siyasetlərini davam etdirmiş oldular. İkitərflili mübarizədə siyasi və ideoloji müharibədə erməni kimliyi özünü bürüze vermiş oldu. Əlbəttə ki, bu ideoloji müharibədə məqsəd xalqımızın tarixi kökünü saxtalaşdırmaq idi. Belə ideoloji müharibələrdən biri de xalqımızın yaşadığı torpaqların qədim sakinleri olduğunu göstərən coğrafi adların dəyişdirilməsi ilə müşahidə olundu. Yaxın keçmişimizin olayları nəticəsində, vətənimizin ayrılmaz hissəsi olan Qarabağ və onun ətrafında baş verən hadisələr zamanı Ermənistanda yaşayış azərbaycanlılar 1988-89-cu illərdə SSRİ dövlətinin birbaşa köməyi və yardımını ilə öz tarixi-ətnik torpaqlarından deportasiya olundular. Qısa bir müddət ərizində, iki ildən sonra Ermənistan prezidentinin fərmani ilə 1988-89-cu ilə qədər azərbaycanlılar yaşamış 16 rayonda 90 türk mənşəli toponimlər dəyişdirilərək erməni adı ilə əvəzləndi. Bu "rəsmi sənəd" 1991-ci ili eks etdirir.

"2020-Cİ İL OKTYABRIN 3-DƏN MADAGİZİN TARİXİ ADINI BƏRPA EDİRƏM"

Bəlliidir ki, ermənilər indiki Ermənistən ərazisinə köçürülmüş xalqdır. Bu da bir həqiqətdir ki, XX əsrin əvvəllerində Qərbi Azərbaycanda 2310 coğrafi addan 2000-ə qədəri türk mənşəli idi. Tarixçi alımlar ermənilərin Azərbaycan toponimlərinə təcavüzünü dövr-

lərə bölərək bu istiqamətdə araşdırımlar aparmışdır. Həmin araşdırımların qənaətinə əsasən, türk mənşəli toponimlər erməni adları ilə əvəzlənmişdir. Ardıcıl olaraq bir məqsədə doğru addımlayan ermənilərin saxta tarix siyaseti yazılmış mənbələr vasitesi ilə təqdim edilir. Tarixi mənbələrdə göstərilir ki, ilk addəyişdirmə 1801-ci ildə baş vermişdir: "Addeyişmenin birinci dövründə türk mənşəli adlar rus mənşəli toponimlərlə əvəz edilmişdir. Bu da ərazinin Rusiya tərəfindən işğalı və oraya rusların kütləvi şəkildə köçürülməsi ilə bağlıdır. İlk dəyişdirilən ad isə Cəlaloğlu (Stepanovan) rayonundakı Qaraməhəmməd kəndidir. Onun adı dəyişdirilərək Aleksandrovka qoyulub. "Bu ilk addım" sonralar daha geniş miqyası əhatə edərək günümüze qədər gelib çıxmışdır. Bu gün ilk ad dəyişilmə zamanından 200 ildən artıq zaman keçir. Bəli, ermənilər təkcə Ermənistanda deyil, Azərbaycanın bir sıra məkanlarını da adını dəyişib.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Tərtər rayonunun Madagiz kəndinin Suqovuşan kəndi adlandırılmasının ilə tarixi adı bərpa olundu. Tərtər rayonunun Çaylı kənd inzibati ərazi dairesi tərkibindəki Madagiz kəndi Suqovuşan kəndi adlandırıldı. Bu qurruverici haldır. "2020-ci il oktyabrin 3-dən Madagizin tarixi adını bərpa edirəm. Bundan sonra Suqovuşan adlandırılır. Qarabağ Azərbaycandır!" Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev özünün resmi "Twitter" səhifəsində bildirmişdi.

Suqovuşan kəndinin tarixi dövrünə nəzər salsaq Görək ki, əvvəller Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayətində Ağdərə rayonu inzibati ərazisine aid idi, lakin 1992-ci ildə Ağdərə rayonu lağv edilərək ərazisi qonşu Ağdam rayonu, Tərtər rayonu və Kəlbəcer rayonu arasında bölüşdü. Suqovuşan kəndi də Tərtər rayonuna birləşdirilən kəndlərdən biridir.

Suqovuşan ilk dəfə 1991-1992-ci illərdə Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad edilib. 1994-cü ilin aprel ayında Manvel Qırqyanın başçılığı altında Ermənistən ordusunun Eçmədzin könüllülər dəstəsi yenidən Suqovuşan işğal edilib. Artıq Azərbaycanın güclü ordusu tərəfindən işğaldan azad olundu.

"SİLAHLI QÜVVƏLƏRİN DÖYÜŞ QABİLİYYƏTİNİN ARTIRILMASI ÜZRƏ GÜNDƏLİK BÖYÜK İŞ APARILIRDİ"

2020-ci ilin 3 oktyabr tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev özünün rəsmi "Twitter" səhifəsində yazdı: "Bu gün Azərbaycan Ordusu Madagizdə Azərbaycan bayrağını qaldırdı. Madagiz bizimdir. Qarabağ Azərbaycandır!"

Azərbaycan ordusu ilk gündən düşmənin müdafiə xəttini yarmağa müvəffəq oldu və 44 gün ərzində yalnız qələbə xəbərləri aldıq. Azərbaycan xalqı, ordumuz Ali Baş Komandanın ətrafında bir yumruq olaraq birləşdi və Vətən müharibəsində öz gücünü nümayiş etdi. Ermənistən və onun havadarları tərəfindən hərbi əməliyyatları dayandırmaq üçün Azərbaycana diplomatik və siyasi təzyiqlər göstərilsə de Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti, siyasi iradəsi hər şeyi demiş oldu. Dövlət başçısının dönyaçın aparıcı mediasına verdiyi 30-a yaxın müsahibəsində Azərbaycanın irade-

sini ortaya qoymuş oldu. Azərbaycan Ordusunun qarşısında davam getirə bilməyen ermənilər təcavüzkar siyasetlərini davam etdirərək, dinc əhalini hədəfə aldılar və yaşayış məntəqələrini ballistik rakətlərdən atışa tutular.

Dövlət başçısı tərəfindən prioritət elan edilən ordu quruculuğu sayəsində Azərbaycan Ordusu ən müasir silahlarla silahlanmış, dönyanın ən güclü orduları sırasında özünə layiqli yer tutmuşdu. Peşəkarlığı yüksək olan Azərbaycan Ordusunun ən yüksək texnologiyalara məxsus hərbi texnikalarla silahlanması və ölkəmizdə inkişaf etmiş hərbi-sənaye kompleksinə malik olması qələbəmizi şərtləndirən amillərdəndir. Azərbaycan Ordusu həm hərbi potensialına, hem də döyük qabiliyyətinə görə nəinki bölgədə, dönya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Son illərdə ordu quruculuğunda əhəmiyyətli işlahatlar həyata keçirilib, bu məsələ ilə bağlı dövlət başçısı tərəfindən ardıcıl olaraq addımlar atılıb ki, bunun da müsbət nəticələri özünü 44 günlük Vətən müharibəsində bürüze verdi. "Silahlı qüvvələrin döyük qabiliyyətinin artırılması üzrə gündəlik böyük iş aparılırdı", - deyən Cənab Prezident qeyd edib ki, döyük qabiliyyətli silahlı qüvvələri olmayan ölkə necə texniki vasitələrə malik olsa belə, onun döyüsdə, xüsusi müharibədə, özü də belə əlverişsiz coğrafi şəraitdə qalib gəlməsi mümkün olmazdı: "Öslində, bu tədbirlər kompleksi onurla nəticələndi ki, biz çox güclü hərbi tərkib hissə yaratdıq və ikinci Qarabağ müharibəsi bunu göstərdi".

Torpaqlarımıza 30 ilə yaxın işğal altında saxlayan Ermənistəna şanlı ordumuz layiqli cavab verir və her gün irəliyə doğru addımlayaraq xalqımıza qələbə sevincini yaşıdır. Qəsəbkər düşmənə ağır zərbələr vurulurdu. Ermənilər haqsızlığın, ədalətsizliyin sonu olacağını aldığı zərbələrdən anlayırdılar. Hər zaman münaqışə ocaqları töretməyə, qan tökməyə cəhd edən Ermənistən ağır meğlibiyətə düber olurdu. Qəhrəman ordumuz Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə torpaqlarımıza düşmən işğalından qətiyyətlə azad edirək xalqımıza tezliklə Qələbə sevincini - Zəfərimizi yaşıdır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZİ